

aspectul juridic : conferinta internationala stintsfico-practica, 25-26 martie 2016 / Institutul cercetari juridice si politice al academiilor de stinte a Moldovei. - Chisinau, Republica Moldova, 2016. Ч. 1. С. 146-148.

9. Безпалова О.І. Особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття*: тези доп. учасників наук.-практ. конф. (м. Харків, 10 груд. 2019 р.) / Наук.-дослід. ін-т публ. політики та соц. наук. Харків: НДІ ППСУ, 2019. С. 79-82.

10. Управління забезпечення прав людини Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1998717>

11. Статус поліції: міжнародні стандарти і зарубіжне законодавство / за заг. ред. О.А. Банчука. Київ: О.М. Москаленко, 2017. 588 с.

Отримано 04.05.2023

УДК [378.6:351.74:796.011.3](477)

КОТЕЛЮХ М. О.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри тактичної та спеціальної
фізичної підготовки факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0003-3640-6793>;

БОРОВИК М. О.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри тактичної
та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0003-0943-6735>;

ПОВХ Ю. С.,

старший викладач кафедри тактичної
та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0002-2660-6161>;

ЛЕЙБА В. С.,

курсант 1 курсу факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ОБМУНДИРОВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ СЕКТОРУ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Стаття присвячена особливостям обмундирування правоохоронців, під час несення служби на лінії зіткнення, в зимовий період. Розкрито тлумачення терміну екіпіровка, проведений аналіз нормативної бази, що регламентує забезпечення форменим одягом поліцейських. Визначенні особливості спорядження військовослужбовців США.

Ключові слова: курсант, обмундирування, гіпотермія, воєнний стан, спорядження.

Актуальність дослідження: Принцип безперервності в професійній діяльності поліцейського, передбачає безперервне та цілодобове виконання своїх

завдань. Не є винятком, в цьому контексті здійснення професійної діяльності в різних кліматичних умовах.

Стаття 18 закону України «Про Національну поліцію» вимагає від поліцейського професійно виконувати свої службові обов'язки. Однак, слід зауважити, що важливим критерієм професійності ефективності поліцейського як «гвинтика» правоохоронної системи є ще й його екіпірування та оснащення.

Середня температура повітря в Україні складає 20 градусів вище нуля. При цьому Середня річна кількість опадів на території країни зменшується від 650 – 550 мм., на півночі до 450 – 350 мм., на Чорноморсько-Азовському узбережжі та у північному Криму і від 750 – 700 мм., на заході до 500 – 450 мм., на сході. При таких умовах, втрата свідомості, теплові травми, травми отриманні в результаті переохолоджень, є досить частим явищем, що виникають внаслідок не раціонального вибору форменого одягу.

Аспекти речового забезпечення підрозділів правоохоронних органів розглядали в своїх наукових працях такі науковці як: В. Бакал, В. Натарова, Н. Фешик.

Однак вважаємо за доцільним, що в умовах воєнного стану, питання вибору ефективного обмундирування, при виконанні службово-бойових завдань безпосередньо на лінії зіткнення не втратило своєї актуальності та потребує додаткового вивчення.

Мета статті. Встановити особливості ефективного обмундирування підрозділів Сектору сил оборони України в умовах бойового зіткнення.

Виклад основного матеріалу. Під час проведення аналізу терміну екіпірування, було встановлено, що академічним тлумачним словником Української мови під визначенням терміну, «Екіпірування», слід розуміти - це «усе те, що потрібне для спорядження, обмундирування кого, чого-небудь». Також встановлено, що «Обмундирування» - «це комплект форменого одягу». В цей же час більш широким є визначення терміну «Спорядження» - «предмети озброєння, обмундирування та побутового вжитку бійця, а також пристрої для їх перенесення» [5].

Стаття 20 Закону України «Про Національну поліцію» закріплює однострій поліцейських. Визначення однострою зазначені у наказі МВС України від 19.08.2017 № 718 «Про затвердження Правил носіння однострою поліцейських.

Також, слід зазначити, що вищевказаний наказ визначає вичерпний перелік речей, що належать до спорядження: плащ-накидка, костюм-дошовик (куртка, брюки), костюм (куртка, штани) маскувальний, халат маскувальний, костюм маскувальний, рукавички штурмові, жилет спеціальний, жилет розвантажувальний, розвантажувальна поясна система з підсумками, рюкзак тактичний, мішок спальний, килимок тепло ізолюючий, ремінь для брюк, ремінь для поясного спорядження, ремінь для брюк синтетичний, спорядження поясне, ремінь парадно-вихідний [2].

Характеристики елементів обмундирування розтлумачені у Постанові Кабінету Міністрів України «Про однострій поліцейських» від 30.09.2015 № 823. Однак, у вищезазначеному наказі визначені лише вимоги до виготовлення цих елементів однострою, детальний зовнішній опис без вимог до характеристик, функціональних особливостей, призначення, ергономіки, тривалості використання.

Для забезпечення ефективності і комфорту при виконанні професійних обов'язків пропонуємо розглянути систему одягу, що використовується в армії

США., а саме The Extended Cold Weather Clothing System, ECWCS (читається «і-сі-дабл ю-сі-ес» або «еквакс», укр. «розширена система одягу для холодної погоди»)

Суть цієї системи, полягає в нашаруванні семи рівнів одягу, аналогічно до того як це відбувається в професійному альпінізмі, саме це дає можливість гнучко та індивідуально підходити до питання особистого комфорту [1].

Перший рівень. Комплект синтетичної термобілизни захищає тіло від впливів навколишнього середовища та покращує відведення вологи. Цей шар виготовлено з тонкого, гладкого матеріалу «Power Drive». Він має високу повітропроникність, відводить вологу від шкіри та швидко висихає, забезпечуючи терморегуляцію у теплу погоду та захист від холоду під час руху, при низьких температурах. Подовжена спинка реглана, а також отвори для великих пальців, що полегшують одягання додаткових шарів одягу, еластичний пояс і застібки, блискавка на кальсонах, всі шви плоскі, що запобігає натиранню та забезпечує комфортне носіння.

Другий рівень. Реглан і кальсони чудово підходять для термоізоляції у помірному кліматі, а також як базовий шар у холодну погоду. Він виготовлений з матеріалу «Power», цей шар забезпечує додаткове тепло в прохолодних умовах, але так само відводить вологу та швидко висихає. Цей матеріал еластичний, що в свою чергу підвищує комфорт і має меншу вагу та об'єм, ніж у попередніх системах. У реглана другого рівня є застібка та блискавка на грудях тому він може трансформуватися. Подовжена спинка реглана надає додаткову ізоляції від навколишнього середовища. Також є отвори для великих пальців. Плюси: додаткові шари одягу, еластичний пояс і застібка, блискавка на кальсонах. Всі шви плоскі, що запобігає натиранню та забезпечує комфортне носіння [4].

Третій рівень. Флісова куртка з високим коміром – це основний теплоізоляційний шар для використання у помірних та холодних умовах. Виготовлений з матеріалу «Powertech Termel Pro», що є двошаровим. Він захищає від потрапляння вітру та допомагає утримувати тепло тіла. Завдяки хорошій повітропроникності, куртка третього рівня швидко сохне і краще утримує тепло, це зменшує вагу та покращує зносостійкість, у порівнянні з попередніми системами.

Флісова куртка має застібку, блискавку спереду з вітрозахисним клапаном, високий комір, дві внутрішні нагрудні кишені, дві зовнішні бічні кишені та нейлонову накладку на плечах в комірі та ліктях, для кращої зносостійкості. З боків куртка також ущільнена матеріалом «Power Drive Git», для покращення еластичності та комфорту.

Четвертий рівень. Куртка-вітрівка – це тонкий захисний шар який покращує виведення вологи у відвідні канали попередніх натільних шарів одягу, вона також призначена для носіння під бронежилетом. Виготовлена з еластичного нейлону з водонепроникним покриттям. Ця куртка на блискавці, вона забезпечує захист від вітру та піску. В цієї куртки є нагрудні кишені з боковими блискавками, а також сітчаста підкладка, для забезпечення вентиляції при носінні бронежилетів.

Окрім цього є нарукавні кишені на липучках, еластичні манжети та наліпки для кріплення шевронів та іменних бейджів.

П'ятий рівень. Куртка та штани «Softshell» для холодної погоди. Призначені для використання в помірних та холодних погодних умовах, як зовнішній шар у поєднанні з іншими базовими та утепленими шарами. Пошиті з еластичних та дихаючих водонепроникних матеріалів. Куртка та штани надзвичайно легкі,

компактні та комфортні під час руху, куртка має подвійну застібку та блискавку із захистом від вітру, фіксує гумку знизу, для регулювання ширини та висоти коміру із складним капюшоном. Крім того вона має кишені на рукавах, дві передні кишені на блискавці, вентилязовані отвори та наліпки для шевронів.

Штани мають дві передні та бокові накладні кишені на застібках, липучках, бічні блискавки. На еластичному поясі також є петлі для ремня і точки кріплення для підтяжок. На всіх застібках є накладки, тому ними зручно користуватися у рукавичках.

Шостий рівень. Куртка та штани для екстремальної холодної погоди. Вони призначені для насіння у вологих, холодних умовах. Виготовлені з двошарового матеріалу «Gore-tex». Куртка та штани є надзвичайно легкими та повністю водонепроникними. Вони забезпечують захист від вітру і атмосферних впливів при цьому маючи на 50 відсотків меншу вагу, ніж попередні системи. Також має маскування в інфрачервоному діапазоні, що ще більше убезпечує солдата. На куртці є блискавка, посередині дві прорізні кишені, капюшон, який ховається в комір, а також нарукавні регулятори на липучках для більшої універсальності. На штанах є кишені, бічні блискавки на $\frac{3}{4}$ штанини, для зручності одягання з іншими шарами одягу або взуття. А також еластичні манжети на поясі, до того ж, є гумка-фіксатор, що регулює петлі для ремня і точки кріплення для підтяжок

Сьомий рівень. Зимова куртка та штани призначені для використання під час статичних операцій в екстремально холодних, сухих умовах. Зовнішній шар сьомого рівня не пропускає вологу, а внутрішній містить м'який утеплювач «Prime Love». Ця куртка та штани цупкі, водночас, дихаючі. Куртка має двосторонню застібку-блискавку посередині із захистом від вітру. Нейлонові накладки на ліктях, дві передні кишені на блискавці та нейлонову внутрішню підкладку «ріп-стоп», крім, того утеплений капюшон, який легко ховається в комір.

Штани 7-го рівня мають застібку-блискавку, еластичний пояс з точками кріплення для підтяжок, нейлонові підсилювачі на колінах і бічні застібки-блискавки на повну довжину. На всіх застібках є накладки, тому ними зручно користуватися у рукавичках [3].

Висновок. Яким би не був рівень підготовленості правоохоронця, до несення служби в екстремальних умовах, багато чого залежить від наявності ефективного обмундирування. Запропонована система одягу для холодної погоди третього покоління є значно легшою, теплішою, сухішою, гнучкішою та міцнішою, за попередні зразки, та дає змогу зосередитись на місці події, а не на погоді.

Список бібліографічних посилань

1. Бакал В. П. Адміністративно-правові засади речового забезпечення працівників органів внутрішніх справ : автореф. дис ... канд. юрид. наук.: 12.00.05. Дніпропетровськ, 2015. 22 с.
2. Бідюкова М. С. Правове регулювання матеріального забезпечення працівників ОВС : дис ... канд. юрид. наук.: 12.00.05. Харків. 2008. 217 с.
3. Боровик М.О. Особливості адаптації майбутнього офіцера національної поліції України до високих та низьких температур при виконанні фізичного навантаження. *Scientifik Journal Virtus Issue 31, February 2019.*: Center of Modern Pedagogy Learning Without Borders Canada, С. 62-66

4. Вайда Т.С. Трансформація української міліції в Національну поліцію як результат позитивних змін МВС України після Революції Гідності 2013 -2014 рр. (на прикладі оновленого однострою поліцейських та порядку здійснення військового вітання). - Одеса: Одеськ. держ. у-т внутр. справ, 2019. С. 64-69

5. В. Натарова. Зміст та структура речового забезпечення працівників національної поліції України. Що місячний науково-практичний юридичний журнал. Підприємництво, господарство, право. Випуск 7 (269). 2018 р. С. 122-126

Отримано 01.05.2023

УДК 37.035:355.01:378

КУЧИНСЬКИЙ С. А.,

викладач кафедри тактичної та спеціальної
фізичної підготовки факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ;

<https://orcid.org/0000-0001-8037-6849>;

ЯСЬКО В. А.,

кандидат військових наук, доцент,

викладач кафедри тактичної та спеціальної
фізичної підготовки факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ;

<https://orcid.org/0000-0002-4905-083X>

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ МОЛОДІ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ

У статті акцентується увага на особливостях формування військово-патріотичних ціннісних орієнтирів молоді у сучасній вищій школі. Висвітлюються пріоритетні аспекти формування цінностей в умовах сьогодення.

Ключові слова: військово-патріотичне виховання, ціннісні орієнтири, молодь, захисник Вітчизни.

Реалії сьогодення підтверджують той факт, що виховання сучасної молоді не може обійтися без формування ціннісних орієнтирів патріотичного, національного, демократичного та громадянського спрямування. В умовах війни України з РФ актуальність формування військово-патріотичних ціннісних орієнтирів молоді ні у кого не викликає заперечень. Саме такої точки зору дотримуються відомі вітчизняні вчені І. Бех, Н. Ничкало, В. Кремень, О. Сухомлинська, М. Евтух та ін. Як зазначає академік І. Бех “Сучасне реформування освіти кардинально відрізняється від усіх попередніх реформ тим, що вперше здійснюється не на основі державно-класових ідеологічних запитів, а за ідеями ціннісно-сміслового буття людини, за логікою її історичного розвитку” [“Виховання особистості”, С.29].

Зауважимо, військово-патріотичний аспект виховної діяльності розглядається, як любов до Батьківщини, відповідальність за її долю і готовність служити її інтересам, а в разі потреби самовіддано боронити здобутки свого народу.

Мета статті: висвітлити ключові аспекти формування військово-патріотичних ціннісних орієнтирів молоді у сучасній вищій школі.